

De Postryder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reklamen, per drukregel 25 centiem.

TONGEREN, DEN 19 SEPTEMBER.

Veexlechte.

M. de minister van binnenlandsche zaken heeft de volgende circulaire aen de heeren gouverneurs toegezonden :

Brussel, den 8 september 1865.

« Ik heb de eer u afschriften te zenden van een Koninklyk en een ministerieel besluit van 3 dezer, die de bepalingen van het Koninklyk besluit van 22 mei 1854 wyzygen, wat aengaet de afmating der rundbeesten aengedaen of die men vermoedt aengedaen te zyn van den aenstekenden typhus, alsmede wat betreft de schadevergoeding aen de eigenaers der afgemaekte beesten toe te staen.

« Ik verzoek u, Mynheer de Gouverneur, om die besluiten ter kennis te brengen van alle ambtenaers die in het geval zyn om voor de uitvoering van derzelver bepaling te kunnen tusschen komen, en om dezelve by plakbrieven in al de gemeenten uwer provincie te doen bekend maken.

« Gy zult bemerken dat achtervolgens de onderrichtingen vervat in myne omzendbrieven van 28 augustus en 3 september, de afmating der dieren door de runderpest aengender moet voorgeschreven worden zoodra de waargenomen teekens geen twyfel meer laten wegens den aard der ziekte, en dat deze maatregel, onder dezelven titel, door den burgemeester der gemeente, de leden van de landbouw-commissie, de arrondissement-kommissarissen of door u zelve, kan bevolen worden. Het is in algemeenen regel voldoende dat het bestaan der ziekte door een verslag van een staets-veerarts bestatigd zy, opdat de afmating der aengetaste beesten onmiddelyk moete plaats hebben.

« Ingeval van verschil, min waarschylyk overigens, tusschen den veearts en den burgemeester, of indien de afmating om alle andere groote reden zou uitgesteld geworden zyn, zult gy onverwyld en onherroepelyk uitspraak doen. Aen u is ook het recht verstrekt om te beslissen over de dooding van vee veracht uit hoofde van deszelfs aenraking; of verbyft met aengetaste dieren. Deze beslissing, welke gy binnen de perken aengewezen door myn omzendbrief van 3 dezer zult nemen, is niet zoo van dringenden aard als degene die voor uitwysel moet hebben eene aenboudende bron van besmetting uit te roeien, door het afmaken der met den typhus aengeraende beesten. Het is op voet van deze omstandigheid, en ten einde zich tegen misbruiken te wrywaren die voor 's Lands schatstik bezwarend zouden kunnen worden, dat aen u dezelve op eene uitsluitelyke wyze is voorbehouden geworden; het behoort nochtans dat gy niet aezetel het bevel van afmating te geven, wanneer er geen ernstige reden bestaat om twyfel te hebben wegens de juistheid der feiten, die u aengebracht zyn om dezen maatregel te weigigen; het is maer als gy zoudt achterdenken hebben dat er verdooling of eenig bedrog zoude bestaan, dat gy uwe beslissing moet opschorsen tot na een verder onderzoek. De veearts, lid der landbouw-commissie, of al ander man van de kunst, vertrouwen waerdig, waerover gy gauwer zoudt kunnen beschikken, zou, in dit geval, ter plaatsen moeten gezonden worden om de feiten na te zien en in uwe naam alzulke orders te geven als de toestand zou vereischen.

« Het is goed overigens dat een dergelyk toezicht uitgeoefend worde, zelfs wanneer u niets aanzet om aen de juistheid der verslagen die u toegezonden worden, te twyvelen. Ik spoor u aen daer van dikwyls gebruik te maken en u alzoo door een zeker middel te overtuigen, dat al de bepalingen betrekkellyk den gezondheidsstaet stippeky wordt in acht genomen.

« De schadevergoeding te verlenen aen de eigenaers van afgemaekte vee, ten gevolge van de typhus, verschilt van degene waer van kwestie in het Koninklyk besluit van 22 mei 1854, zoodat wat aengaet het bedrag waerop dezelve bepaald is, als de voorwaerden aen dewelke zy onderschikt is. Door dezelve op de twee derden der waarde der dieren te brengen, ben ik tevens aengezet geweest door het algemeen belang en door de billykheid. Het betaemt inderdaet dat de landbouwers er belang by hebben om onmiddelyk de verplichtingen te vervullen welke de wet hun oplegt, wat betreft het aengeven en het afzonderen van ziek vee. Van den anderen, dewyl het afmaken moet geschieden van zoodra de ziekte is kunnen erkend worden, en soms zelfs wanneer de beesten er nog geheel en gansch gezond uitzien, is het rechtvaardig dat het beoep der schadeoostelling datgene bepaald by het besluit van 1854 overschryde. De waarde der dieren opgeofferd als veracht zal overigens gemoezamer vergoed zyn met eene schadeoostelling gelyk aen de twee derden van het bedrag

der schatting dewyl de eigenaer daerenboven over het vleesch mag beschikken, krachtens de onderrichtingen myns omzendbrieves van 3 september en de wetten op de gezondheids-politie. Het art 8 van het arrest van den raad d.d. 19 july 1746 en een der paragraphen des ministerieelen omzendbrieves van 23 messidor jaar v, verplichtend gemaakt door het besluit van den 27 derzelfde maend, zyn diensaengaende uitdrukkelyk.

Ziehier de vereenigde bepalingen dier akten welke thans nog van kracht zyn :

« Zullen in een door ziekten verontrust land de eigenaers van gezonde beesten nietemin by hun er van mogen laten dooden of er van aen de slachters verkoopen, maer onder de navolgende voorwaerden :

« 1° De export (de veearts) zal moeten bestatigd hebben dat die beesten niet ziek zyn ;

« 2° De slachter zal niet mogen in den stal komen ;

« 3° De slachter zal die beesten afmaken binnen de 24 uren ;

« 4° De eigenaer zal er geene mogen afstaen noch de slachter er van dooden, alvorens beiden de schrittelyke toelating verkregen hebben van den agent (de burgemeester) die daarvan zal melding maken op zynen staet.

« Alle overtreding desaengaende zal gestraft worden met 200 franken boete, de eigenaer en de slachter blyvende onderling aansprakelyk.

Het behoort overigens dat het afmaken en het in stukken hakken ter plaetse geschiede, dat het vel doorsnedden alsook de andere overblyfsels in den grond worden gedolven met de voorzorgen voorgeschreven voor de lichamen van aengetaste beesten, en eindelyk dat het vervoer van het vleesch gedaen worde op alzulke wyze dat de openbare gezondheid daerdoor niets te lyden hebbe.

Er ontstaet uit de bevoegdheid om van deze bepalingen gebruik te maken eene vergelding die gelyk is, en er boven, aen het derde der waarde van het vee, zoodat men mag zeggen dat de eigenaers geheel en al zullen schadeoos gesteld worden voor een verlies dat zy, het is waer, in het algemeen belang, zullen ondergaan, maer dikwyls ook ten gevolge hunner eigene onachtzaamheid en na de wet te hebben overtreden.

Ten anderen er zal geene vergelding worden toegestaan, zoo het bewezen is dat de houder van het afgemaekte vee de verplichtingen niet heeft volbragt welke de art. 459, 460 en 461 van het strafwetboek hem opleggen, en als hy zich insgelyks onthouden heeft de tusschenkomst te vragen van eenen veearts, van het begin af der ziekte.

« Deze voorbehoudingen, als ook de andere bepalingen van het ministerieel besluit van 3 september, hebben geen bewys noch uitlegging noodig. Het betaemt nochtans, Mynheer de Gouverneur, dat gy aengaende de schattingen zeer ernstige aanbevelingen doet, en dat telken male gy reden zoudt hebben om dezelve als overdreven aen te zien, gy gebruik maket van de bepaling van de laatste § van art. 2.

« Al de te verleenen schadevergoedingen krachtens het besluit van 3 dezer, zullen begrepen worden afzonderlyke staten die aen my regelmatig zullen ingezonden worden, opdat de liquidatie van dezelve zonder verwyf kunne plaats hebben. Deze aanbeveling is des te gewichtiger daer het kan gebeuren dat al het vee van een landbouwer op een maal opgeofferd worde, en dat deze zich in de onmogelykheid berinde hetzelfde te vervangen, alvorens dat hy de som, die hem verschuldigd is, ontvangen heeft.

« Daer het zoude kunnen zyn dat de Staets-veeartsen niet altyd den tyd hadden om al de plichten te vervullen welke de aenval van den aenstekenden typhus hun zoude opleggen, bemachtig ik u, als er noodzakelykheid is, hetzy om gediplomeerde veearsten te belasten, te gelyk met hen, te voorzien in de noodwendigheden van den dienst, hetzy om hunne bevoegdheid uit te strekken verder dan de kringen die hun thans zyn toegekend. Ik verlang niet te min dat gy my rekening gevot van schikkingen van dien aard welke gy zoudt vermenen te moeten nemen.

« Ik heb niet noodig u te zeggen, Mynheer de Gouverneur, dat het bestuur niet onbeloond zal laten den iever dier veearsten welke in deze omstandigheid zich door hunne kundige werkdadigheid zullen onderscheiden hebben. Ofschoon dit aenloksel niet noodig zy om mannen van kuude, hunner pligten toegedaen, aen te prikkelen, geloof ik my niet bloot te stellen hunne kieschheid te kwetsen door hun eene belofte te doen welke om te zeggen niets anders is dan eene vroegtydige akte van regteerdigheid.

De Minister van binnenlandsche zaken,
(Get.) ALP. VANDENPEEREBOOM.

Eene ongelukkige familie.

De politie van Parys heeft, in een der oude

huizen van Beautreillistraction, de lyken ontdekt van drie jonge meisjes, die zich den dood hadden toegebracht by middel van verstikking. Zie hier in welke omstandigheden :

« De familie Boc... was om zoo te zeggen met de voorbestemming tot zelfmoord geboren.

« Ten gevolge van tegenleg in zyne handelszaken, had de vader zich van Sint-Jacobstoren geworpen.

« De zoon, welke ter oorzaak van den ondergang zynner familie, soblaet was moeten worden, schoot zich voor den kop by het regiment.

« Eene der drie dochters welke ook gedachten koesterde tot zelfmoord, had men over twee jaren in een gezondheidsgesticht te Charenton moeten opsluiten, waer zy meer dan eens gepoogd had een einde te stellen aen haer leven.

« Over een vyftiental dagen meende de moeder dat het meisje geheel en al genezen was, en deed haer terug onder het ouderlyke dak komen.

« Over eenige dagen was de moeder zoo onvoorzichtig van uit te gaen, en Eugenie alleen te laten met hare twee zusters. In plaets van hare zusters tot het leven aen te moedigen, was het Eugenie welke haer overhaelde om samen te sterven. Zy gingen zelve de buschkeulen kopen, en gaven uit dat het te stryken was. Alle drie kleedden zich aen in haltdoelie en ketteden zich op de kamers om te sterven.

« Was in dezen toestand en in dit toilette dat de moeder hare drie dochters dood vond, toen zy in hare kamer wederkeerde.

Hoeveel is een muuschennest waard?

Volgens de Agr. Zeit. heeft het Thüringsche *Tierschutzverein* het volgende bekend gemaakt aen de landbouwers :

« Twee zonen nemen in baldadigheid eenen vogelnest weg, van eenen bastaerd-nachtegal, eene musch, een roodstaerdje, hetzy met eieren of met jongen. Er zyn by voorbeeld 5 in het nestje. Welnu, elk dezer jongen heeft dagelyks gemiddeld noodig ongeveer 50 rupsen als spys, welk de ouden in den omtrek byeenagaren; voor de 5 jongen is dit dus per dag 250 stuks. Deze spyzing duert ongeveer 4 tot 5 weken; stellen wy 30 dagen, dan krygen wy per nest het aantal van 7500 rupsen. Elk dezer rupsen eet dagelyks haer eigen gewicht aen bladeren en bloesems. Stelt, dat elke rups, ook 30 dagen noodig heeft voor zy uitgevreten heeft, en dat zy dagelyks eenen bloesem opeet, die eene vrucht zou gegeven hebben, dan eet zy in 30 dagen 30 vruchten (nog in bloesem) op, en de 7500 rupsen te zamen 225.000 bloesems. Had den nu uwe zonen het vogelnestje ongedeed gelaten, dan zoudt gy en uwe buren ongeveer 225.000 appelen, peren, pruimen, kersen enz. geogst hebben. Als echter elke rups, zoodat zy het dikwyls uit hefheberry doet, 10, 20 ja 30 bloesems per dag opeet, of als de bloesems na het afvreten der bekleedsels, verwelken en afvallen, dan wordt uwe verbes en dat van uwe buren nog zoo veel te grooter. Gy kunt nu gemakkellyk berekenen, hoe veel waarde een muuschennest eigenlyk bezit.

Men schryft uit Brussel, 19 september :

« De koning heeft Oostende verlaten is gisteren avond te Laken teruggekeerd.

« De koning is ten 3 ure uit Oostende vertrokken. Tegenstrydig met hetgeen er by de aankomst had plaats gehad, ging het vertrek van eene offeële plechtigheid vergezeld. Onze soeverein had er het verlangen toe uitgedrukt, en de burgerlyke en militaire overheden waren verwittigd geworden.

« Gansch de stad wist het, en op gezegd uer bevonden de Oostendenaers en de vreedmichigen zich omtrent de statie. De troepen van het garnizoen stonden in vierkant gerangschikt.

« Eenige minuten voor 3 ure, arriveerde Z. M. in uniform van luitenant-generaal, vergezeld van de officiers van zyn hys en werd met de kreten van *Levo de Koning!* begroet. Nadat de koning de troepen in revue had gepasseerd, nam hy afscheid van de autoriteiten en stapte in het koninglyke rytuig van den spoortrein, hetwelk hem naar Laken brengen moest.

« Het koninglyk museum van oudheden, wapenrustingen enz. is met een zeldzaam overblyfsel der omwenteling van 1830 verrykt geworden, namelyk met het vaendel, by 't welk de graef Frederik de Merode, te Berchem, doodelyk gekwetst werd. De stok van dit vaendel was tydens het gevecht, door een vyandtyken kogel in twee geschoten, en de graef Frederik had de stukken aen elkander gebonden met zynen halsdoek, waermede ze thans nog aeneen zyn gehecht. Kort na den dood van Frederik, werd het vaendel door de belgische vrijwilligers aen zynen broeder Felix de Merode geschonken

en ging over in de handen van den graef Xaver Frederik de Merode, destyds officier in het belgisch leger, thans wapenminister van paus Pius IX. Op verzoek van M. Vanden Peereboom, minister van binnenlandsche zaken, is het vaendel, door graef Xaver aen den Staet geschonken en gisteren in het koninglyk oudheidkundig museum geplaatst.

« Wy hebben waerachtig dit jaer maer twee getyden; na een zesmaendelysch winterweer, gemeten, wy nu volop de zesde zomermaend, en wellicht zullen wy, zonder herfstovergang, nogmaels in den winter vallen.

« Eene verschrikkellyke gebeurtenis heeft zaterdag plaats gehad, te Obourg by Charleroi. De onderchef der statie stapte over de laen om zich uer zyne dienst te begeven, toen eensklaps een aensnellende trein, welke door hem niet was bemerkt geworden, hem om verre wierp en hem op zulke afgravelyke wyze verwoerde, dat men de overblyfsels van den ongelukkige op verscheidene plaetsen heeft byeen verzameld. Dit droevige overschot is op eenen kruivagen naar de statie gevoerd.

« Op de veermarkt van vrijdag te Gent hebben de veearsten en experten met het toezicht gelast, geen enkel dier gevonden dat teekens van ziekte opleverde. By het slachten is het volstrekt 't zelfde geweest. Het is een goed nieuws dat door iedereen met genoegen zal vernomen worden.

« Nog eene andere tyding die men geerne zal lezen is, dat er zaterdag op de markt van Brussel zeer veel boornvee was; men telde niet min dan 1032 koppen groot vee. De pryzen zyn daerdoor lamelyk gedaeld en het is te beter voor de verbruiking.

« Een dronken persoon zat onlangs laet in den nacht op eene bank van het Groenkerkhof te Antwerpen. Een vriend die daer toevallig voorbykwam, zag hem, en hem vaderende, vroeg hy: Kamerad, wat doet gy hier? waarom gaet gy niet naar hys. — Jawel, dat is ook myn plan, was het antwoord, doch daer het plein steeds in de ronde draeit, wacht ik tot eindelyk ook myne deur zal verschynen.

« Het vertrek der zwaluwen zal welhaest plaats hebben. Men weet dat deze lieve diertjes juerlyk en regelmatig van 20 tot 30 september ons land verlaten, om er tusschen den 15 en 30 april terug te keeren. Binnen eenige dagen zullen zy zich in handen naar de boorden der Middellandsche zee begeven en er zich, in ontelbare legioenen op eenig verheven punt verzamelen. Na daer een gunstig oogenblik te hebben afgewacht, vertrekken zy als eene wolk over de zee. De reis welke zy ondernemen, is zeer lang; wanneer ze vermoed zyn of als de wind tegenstrydig is, komen zy op het tuuwwerk der schepen intrusten. Zy keeren naar Grigiro, in Afrika, terug, vliegen achterenvolgens door de staten van Tunis en Tripoli, Barbarye, het westen der woestyen van Sahara, welke zy zovoel mogelijk vermyden. Vervolgens vliegen zy langs het meer van Tchad, lager Guinea, Mozambique en het Kafferland, zoodat op het grondgebied der Karp door te dringen, en arriveeren eindelyk te Grigiro, een land dat van de oostelyke kusten van Afrika niet verre verwijderd is.

« EENE GEFHINZINIGE GEBEURTENIS. — De *Gazetta popolare* van Cagliari, verhaelt de volgende feiten :

« Een dezer laatste dagen overleed op het onverwachst M. Matty, een Zwitsers, bediende by de werken welke M. Scott doet uitvoeren. Hy was gelogeed in een hotel.

« In Den Haag morgen gaf de hotelhouder, M. Durand, kennis van het schielyk afsterven van M. Matty.

« Zoo men beweert had hy een geneesheer doen komen. Deze bestatigde dat M. Matty gestorven was van eene hersenontsteking, en de hotelhouder bekwam de toelating om het lichaam te doen begraven, zelfs voor den tyd door de gezondheidswetten voorgeschreven; doch men verhaelt, dat men, terwyl men het lyk naar het kerkhof overgebracht, eenige bloeddruppels door de kist zag zypelen.

« Of dit nu waer zy, ja of neen, altyd is het zeker dat de kist werd geopend, en men op het lichaam eene kwetsuur ontdekke, toegebracht by middel van eene zeer fyne stiftnaeld, die tot op eene lengte van 15 centimeters in de horstholte was doorgedrongen en het hart had geraakt. De wonde was toegestopt geworden met styfsel, kanifer en was. Het schynt dat M. Matty vermoord is terwyl hy sliep.

« De gerechtelyke overheid heeft anstonds den hotelhouder en de garçons van het hotel in de gezangenis doen opsluiten. Men zegt dat het reeds de derde plotselinge dood is, welke, in den loop van een jaer, plaats heeft in dit hotel.